Die Angaben für CHB

1880–1886

tillsammans med det ömsesidiga
erkännande och broderliga för-
troende, som vi med hänsyn
till det vi redan hafva kommit
till, äro Christus, vår Frälsare
skyldiga.

Men kära Angelika,
sådant tal (och sådana tankar)
som det om „de tvenne för-
brytarne" måste du ur ditt
hjerta bortskaffa. Fasthåller
du ett sådant åskådningssätt,
då afskär du ju all möjlighet
till broderlig förbindelse, och
sätter dig till doms öfver ens
lärjungaskap. Är någon en
Christi lärjunge, så är han icke
i den der meningen en förbrytare.
Detta är ett verkl. vigtigt att betänka.
Men nu farväl, och det i all den
vänskap som min svaghet förmår. C. H. B.

Krasnovik den 23 Okt. 1880.

Goda Angelika!

Haf tack för ditt när-
mande!

Hvad mitt uttalande vid
vår älskade Moders dödsbädd
beträffar, så måste jag säga, att
ordet mot bruket af spirituosa var
förestafvadt af en nitälskan, som
jag med hänsyn till stundens bety-
delse tror icke vara oberättigad
— nu, om någonsin, förekom det mig,
måste det sägas. Men hvad fort-
sättningen beträffar, så var ämnet
af den granniga natur, att
det icke i en sådan der direkt

form af mig kunde anbringas utan att såra min egen samvetskänsla.
Men att någon ting i den vägen, åsyftande att åter närma det som af onatur hålles åtskils, i denna stund skulle förekomma, det tror jag skulle hafva varit i sin ordning.

Broder Vilhelms rättskaffenhet har jag icke ett ögonblick, hvarken förr eller senare, betviflat; att hans handlingssätt icke haft "egennytta" till grund, har varit utom all möjlighet af ifrågasättelse

Hvad du i brefvet säger om vilkoret för ett inre broderskap, neml. att det endast kan vinnas "genom ett gemensamt insänkande i den död, der man mister egenhetslifvet", är så sant, att sannare efter min mening icke kan sägas.
Men min mening är dock derjemte, att i den mån en begynnelse till ett sådant gemensamt insänkande ömsesidigt förefinnes, det också är af vigt, att en deremot (varande) blodcirkulation eller kärleksutbyte får ega rum, emedan utbytet främjar insänkandet och insänkandet utbytet enligt vedernas i all lifsutveckling gällande lag, och att det är till en stor skada, om något af onatur kommer hindrande emellan, såsom jag tror det så länge hafva skett. Gifve Gud, att det komme bort, så att vi kunde vara

sitt intresse deruti. Gerna vill jag bedja om förlåtelse för allt det i mitt väsende och min vandring felaktiga, hvaraf ditt hjerta blifvit såradt.

Med vänlig helsning
C. H. Bergman

Djurgården, Rosenvik d. 2 Dec. 81.

Goda Angelika!

Jag vet icke rätt, hvad jag skall svara på dina nyss mottagna rader. Men jag tänker: Några ord, sådana hjertat förmår dem, äro dock i hvarje händelse bättre än intet svar. Mottag dem då vänligen, såsom de äro menade.

Hvad den omnämnda yttre anledningen beträffar, jag menar häradshöfding Matthiessens förfrågan, så kan jag naturligtvis icke ingå på det ämnet i dessa rader, såsom det tvifvelsutan icke heller var din mening. Icke heller på det som förekom i slutet af brefvet angående något ytrande till „en af de yngre syskonen".

Äfven om jag erinrade mig eller förstode hvad det vore, hvilket jag ej gör, så tror jag icke, att något skulle vinnas genom försök till utredning.

Lönnrot sade en gång: "Det ingår i mitt eget bättringslif att tänka godt om min nästa". Detta finner jag vara en stor sanning och tillämpligt på icke blott ett högst olympligt och i mina ögon felaktigt, utan ett äfven i verklighet felaktigt handlingssätt hos min nästa. Det är dock alltid något hos nästan, hvilket jag icke ser och med afseende på hvilket jag, i min egen bättrings och sjelfförödmjukelses intresse, är af Gud och sanningen förpligtad att tänka godt. Från denna grund blifver det verkliga felet hos en broder

fel nog ändå, men jag har då först vunnit den rätta ståndpunkten för dess bedömande och bestraffande. Detta finner jag vara en regel, som jag icke nog kan inöfva i lifvet.

Det är nu en allvarlig tällningens tid. Icke nog med, att den store motståndaren i den pågående verldsutvecklingen kommer emot oss på det fruktansvärdaste sätt, han verkar och, såsom jag tror, mer än vanligt på jorden till att lösa brödrabanden och vänskapsbanden genom söndring och hat. Låtom oss nu, i åsynen af dessa faror och, såsom Vilhelm vid ett mitt besök kort efter Mammas död så härligen önskade, hjertligen räcka hvarandra handen till en inre och verklig försoning. Himmelen kan icke annat än hafva

Det hade ju varit mycket olämpligt. Men hvad saken sjelf beträffar – jag menar, med frånseende af hänsynen till kretsen af de församlade – så har den sin grannlaga beskaffenhet. De ord, jag vid ifrågavarande tillfälle yttrade, voro ord af en nitälskan, som, såsom tyvärr så ofta varit fallet, icke stod under Andens tukt och ledning, men som jag i öfrigt – d.v.s. hvad dess innebörd i sak beträffar – måste lemna åt Herren att döma. Gör ock du så, i ett försonligt sinne, goda Angelika, och var viss att, likasom allt på denna väg skall blifva utredt, så är ock denna väg den för oss helsosammaste och bäst till frid tjenande.

Med vänlig helsning H. B.

och så måste vi ju ock tänka;
ju mera jag sjelf intränger
i ödmjukheten, desto lättare
kan jag ock hafva fördrag
med min broders högmod.
Någon annan väg till friden
i detta stycke förstår jag icke;
ty visst är det, ena högmodet
kan aldrig fördraga det andra,
aldrig förlåta det andra.
Men du anser, att
jag hade bort taga till tals
det som jag vid Mors döds-
bädd yttrade sårande för dig.
För ingen del skulle jag hafva
velat störa denna lilla åt minnet
afsedda samvaro med
någonting sådant som ett
dylikt ämnes anbringande.

hvilket jag ock gaf till känna.
Nu till frågan om mitt högmod. Jag har lärt mig förstå, att det är den största nåd, när Gud något litet lärer en känna den sanna ödmjukhetens natur och väsende, men ack, huru lätt är icke en sådan blick bortskymd, och dessutom, huru mycket brister icke allt jemt i utöfningen! Men då Gud har haft och än har så stort tålamod med oss i vårt blinda högmod mot honom, så måste vi ju ock söka att äfven i denna delen hafva det mot hvarandra inbördes. „I fördragen lätt de fåvitska, efter I ären sjelfve visa", säger Paulus,

Djurgården och Rosenvik d. 20 Okt. 1886.

Goda Angelika!

Jemte det jag härmed återsänder det snälla brefvet från Ernst önskade jag äfven säga några ord till svar på de erhållna raderna. Men allra först måste jag säga: det är mig icke möjligt att, när jag talar på allvar, nyttja annat tilltalsord än det mellan frånder af vår inbördes slägtställning vanliga. Annat förekommer mig som onatur. På detta område, d. v. s. i fråga om sättet att tilltala hvarandra kan man nu visserligen äfven

underkasta sig det onaturliga, när vare sig konvenansen eller kärleken sådant kräfva, men här strider ju onaturen på en gång mot den ena och den andra, mot konvenans och mot kärlek.

Nu till saken.

Med det stycke jag uppläste ur Dillners graftal hade jag ingen annan afsigt än den, att likasom gifva stunden en liten vigning genom att efter tillfällets natur lämpadt Guds ord. Att i syskonkretsen anbringa några anmaningar till vänskap, var fjerran från min tankegång. Nej, jag tog Dillners „Sanningsord vid grafven" från hyllan och slog upp boken. Det första tal, som kom för mina ögon, hade till text: I himlen är min vän. Denna texten anslog mig genom sin skönhet. Icke skulle jag väl neka mig att begagna de af Dillner öfver den samma talade orden, derför att de handlade om vänskapen och jag icke i den delen var värdig att vara någon lärare eller förmanare till de andra?

Angelika säger så vackert: „Blott den ödmjuke har att ifråga ödmjukhet". Men denna regel följdes ju här. Dillner iskänkte för oss, och han var i sanning en ödmjuk man. Hvad mitt åtgörande vidkom, så bestod det ju endast i uppläsandet och i ett väljande utan val,